

סוכה פרק חמישי

הרמנ"ס דכל האכסדדאח של מקדש של חנן הי משום לא חטע לך כתב הראב"ד דהך גזאטרא נשמחת בית השואנה כיון דלשעתה היחא אע"ג שהיחא של עץ לית לן נה : והקשה בחזון נחום פ"א דממיד דא"כ מלי מקשה הנמר' חייך שרי לאסופי הא כל דהוא לשעתה שרי כדמוכח בחולין והניח דברי הראב"ד ג"ע והוא חייך דאע"ג דלשעתה היחא כיון דהי' גנין קצוע אסור ע"ש . ולפמ"ש דברי הראב"ד נכונים דהקושי' הי' על הזתים ושזרתינו בדרך הקידוש דף י"ג שהקשה בשם מהרימ"ט קושיות הרב חזון נחום על הראב"ד וחייך כמו שחרגתי דקושיות הגמרא על הזתים . עוד הקשה בספר בני חייא דגסוף פרק ענבל ערופה קאמר דהי' עושים טבעת וחייך הי' רשאים להוסיף וגרסה דדוקא נכותלים שייך גנין חבל בקרקע לא שייך גנין ולא הוספה והטבעות הי' קצועים בקרקע . מיהו יש לפקפק דלדבריה קדושת הרגפה יתירה . ועיין וצחיים דף כ"ד ובשנת י"ט ע"כ ובמהרש"ל שם וג"ל דטבעת לא מקרי הוספה כמו שכתב גבני חייא :

רש"י כנגד שצעים ואחד זקנים שער יוסף ל"ד ע"א :

חום' ד"ה וכו' זה שצעים ואחת . מלך שלם ח"כ ל"ב ע"א וע"ב :

דף נ"ב ע"א והלא דברים ק"ו ומה לעמיד לנח שעסוקין בהספד ואין יתה"ר שולט בהם וכתב גבני חייא ששמע מקשים מהא דאמר' נקדושינ פ' בשעת אניטת חבר יצירה ויפה חירן דלעמיד נע"כ לאו משום גדר ענינה קאמר דהא חמר להדיא דאין יתה"ר שולט ונע"כ ג"ל דלאו אורח ארעא וכן מוכח דהא בנבא בתרא גבי רבנאי דהוא מלין מערמח דקאמר גבי אברהם דגני כנפיי דשרה דקאמר ליעול דיתה"ר ביהאי עלמא ליכא א"כ למה גבי הך הספד ענדין דרחקה : אלא ש"מ דלאו אורח ארעא שיתערצו אנשים עם נשים במקום שאין יצר הרע ובאברהם שאני שיה' עם אשתו ולהרהור ווראי לא חיישינן :

רש"י וספדה הארץ ש'ספרו על משיח בן יוסף כו' . צריך להבדיל לאנשים מנשים והוא סוף הדבור ומתחיל הדבור שעסוקים בהספד ומה דנקט רש"י אליבא דמ"ד דיספרו על משיח בן יוסף משום דהוא נער טפי ואכלות מה שאין בן למ"ד על יצר הרע דעיקר האצור והבניא בשביל האצור שעבר ואינו חקיף כל כך ומרשעים לא קא מיידי קרא ומיהו אפילו לבך מ"ד נמי אין יצר הרע שולט בלוחו עם כדכתיב והסירוהו אחי לב האבן אלא שהוא דבר דלא שייך בכיים ונער על יצר הרע ואדרבה שמהה הוא לזיוקים שנגשו אחי הכהר הזה מיהו בירושלמי חמר דלמ"ד על משיח בן יוסף הק"ו הוא מה לעמיד שעסוקין בהספד עכשיו שאין עסוקין בהספד לא כ"ש ולמ"ד דעל יתה"ר קאי הק"ו הוא כך מה לעמיד שאין יתה"ר שולט כך עכשיו שיתה"ר שולט לכ"ש ואפשר שגם בתלמודינו נחזון לזה וגם אפשר להלכו בדברי רש"י אלא שגם בירושלמי הביא הך פלוגתא אי על משיח בן יוסף או על יתה"ר קאי נחלתא קודם הק"ו ואם כוונת תלמודינו כמו הירושלמי הי' לו להביא הפלוגתא נחלתא כמו הירושלמי :

רש"י שעסוקים בהספד פ' . ועוד שאין יצר הרע שולט בארש' לבאר דלא נפרש ואין יצר הרע שולט לאלו טעם נוסף הוא אלא הוא הפירוש ממה שאמר שעסוקין בהספד כלומר מפני דעוסקין בהספד חין יצר הרע שולט אצל לא משום דאין יצר הרע דהך מ"ד דסבר דעל משיח בן יוסף יספרו סבר דיש יצר הרע לכן קאמר רש"י דהוא טעם נוסף על מה שאמר שעסוקין כי אין יצר הרע שולט עליו כי בטל הוא או דקאי למ"ד דסבר דעל יתה"ר קאי וכן מה שכתב רש"י ועוד שיתה"ר שולט עכשיו בתיבת עכשיו נא לבאר דלא נפרש דהינר הרע שולט מתוך שמהה :

ע"כ

מלי דמסקין דעיקר שירה נפה א"כ דוחק לומר דהמשנה סתם הר"ח בן אטינגס ולא כר' יוסי דנמוקו עמו וכן שנינו עוד נפ"ב דמדות שגס הלויס טחנים כלי שיר . ולפיכך ווראי ג"ל דכ"ע מורו דעיקר המזוררים לויס הי' כיון שהם הי' ענ"פ המזוררים נפה הי' ג"כ מנגנים בכלי זמרים אחרים לפי שגנע"כ הי' צריכים להיות נקיהים כנגונים שה' מוזמרים נפה רק שסוגרים דענדי פהגים נמי הי' מסייעים להם או ישראלים נמי מסייעים להם ומ"מ לא ימלט מהקושי מה דוחקיהו לרש"י לפרש דעל כל כלי שיר קאי ולא פירש דעל חליל דוקא קאי כנראה מהאוספתא שהביא בספר חקרי לב .

חום' ד"ה מעלין . חקרי לב דף ס' :

חום' ד"ה מנלאי מנכסי כהנים חימח דלא חשיב נמי כהונה דגם היא היחא וכו' דברי החום' תמוהים דמשמע דאי לאו הוה ש' ש' לא הוה קאי להו וארי האננט לא היה של ש' ואפ"ה היה מדליקין כיון דלשמות בית הציגה הוה שפיר דמי ודוקא למטרה הי' עמרא פסול וכל זה מנאר ברש' פרק במה מדליקין . ולפ"ו יש לומר אדרבה דלכא לא לקחו כהונה לפי שה' לוקחים אותם לפחילת למטרה ואל דלקחו המכנסים אע"פ שגם הם היה כשרים למטרה ואל משום דהיה די להם למטרה בכהונה ומלפנת נחור בהם למטרה ולא במכנסים שהם מאוסים אצל כהן שפיר דמי וכן לקחו האננט שאינו ראוי למטרה אצל כהונה ומלפנת שכן ראוי למטרה הגיחו אותו למטרה ועיין נחמ"ט כאן ובית דוד על המשנית ושטלים לדוד ומירכנת המשנה ח"ג פ"ח דכלי המקדש הלכה וי"ו :

מחמ"ח 1234567 אצור החכמה

ע"ב חייך שפה ועייל שפא . עיין מה שכתבתי בנ"ב :

ותרסיים צפני עומן וגורדים צפני עומן . עיין ע"ז יו"ד ד"ה רבן של תרסיים :

קטליגור אלכסנדר מוקין . צניטין ל"א ויתא אלכריינס קיסר . והתוספות שם הקשו דכאן אמר אלכסנדר מוקין ותידעו דנ' פעמים נחישנו ונחרנו . והרב אברנבל דהקדמתו למלכים הוכיח דאי אפשר להיות כי אלכסנדר היה שהיה קודם בזמן ולכן כתב שתינת מוקין הוא ט"ה ונ"ל אלכסנדר ועיין במאור עינים פרק י"ג שהאריך בזה והביא מן הירושלמי ומדרשים ומחילתא שגם הטעם טריטס או טרגינס וע"ש שהאריך בזה ובאמת שנים אלו נמלאים הרבה בדברי הגדה :

ובתקנין שם תיקון גדול ט' ואינו ענין הכי והכתיב הכל נכנס . והקשה בספר בני חייא דף קפ"ד ע"ב דמאי קושיא הא אמרינן בינחות דף ל' אלו חשמעין אפילו אומר עבור על דברי תורה נגון אל' נהר הכיחל ופריך הגמרא ולגמר מניה ומירן מגדר מילתא שאני והכי נמי הרי הוא למגדר מילתא וא"כ שרי ולא צריך קרא וע"ש מה שחירן ובמנחת כטורים ולע"ד אחר המחילה רבה ל"ק כלל דהא קשט שם דדוקא לפי שעה מותר אצל לא לעולם וכן קאמר הגמרא להדיא לפי שעה וכן פסק הרמב"ם צפ"ו מהלכות יסודי התורה וארי הלא היה גנין קטעה לעולם שהרי הקיפוס גזאטרא . ופירש רש"י וזין יוצאין מן הבתלים וס' היה נשאל' חמיר וע"ו מקשה הגמרא והיכא עבדי הכי כיון דזיין אלו הוה קצועה אמנם נראה דהרנ בני חייא ומנחת כטורים הבינו דהקושיא היא על הגמרים שה' מניחים על הזיין והם לא היה רק לפי שעה ולע"ד נכריס אלו לא הי' רק מונחים ולא היה גנין וקושיות הגמרא על הזיין שהיה קצועים שם חמיר בננין :

ושנ ראינו להראב"ד בספ"ו מהלכות ע"ז שעל מה שכתב